Dosarul nr. 4-72/24
4-24144747-24-4-17122024

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

27 decembrie 2024 sat.Ustia, r-nul Dubăsari

Judecătoria Criuleni, sediul Dubăsari,
Instanța de judecată, avînd în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecător Nicolae Chirilov
Grefier Maia Morarescu
În lipsa:
Agentului constator Valeriu Lișman
Contravenientei Pisari Ana

Examinând în ședință de judecată publică, cauza contravențională în privința contravenientei Pisari Ana, născută la *****, c/p *****, originară și domiciliată str. *****, r-nul Dubăsari, învinuită de comiterea contravenției, prevăzute de art. 63 alin. (1) din Codul contravențional,-

A C O N S T A T A T :

La 15.12.2024 agentul constatator, Lișman Valeriu, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 435367, în privința contravenientei Pisari Ana, precum că la 10.12.2024, ora 10:00 neîndeplinindu-și sau îndeplinindu-și necorespunzător de către părinți a obligațiilor de întreținere, de educare și de instruire a copilului.

Fapta contravenientei Pisari Ana, de către agentul constatator Lișman Valeriu a fost încadrată în baza art. 63 alin. (1) Cod contravențional (f.d. 5).

La 17.12.2024, procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 435367, întocmit la 15.12.2024, în privința contravenientei Pisari Ana, a fost expediat conform competenţei în instanţa de judecată (f.d. 3).

Agentul constatator Lișman Valeriu și contravenienta Pisari Ana, fiind înștiințați legal despre data, ora și locul ședinței de judecată nu s-au prezentat la ședință.

Potrivit art.454 alin. (1) Cod contravenţional, cauza contravenţională se judecă în termen rezonabil, dar nu mai mult de 2 luni de la data intrării dosarului în instanţa de judecată. Criteriile de determinare a termenului rezonabil sunt: complexitatea cauzei, comportamentul participanţilor la proces, conduita instanţei judecătoreşti şi a agentului constatator, importanţa procesului pentru cel interesat. Respectarea termenului rezonabil de judecare a cauzei se asigură de către instanţă.

În conformitate cu art.455 alin.(1), (2) și (3), Cod contravenţional, ședința de judecare a cauzei contravenţionale are loc cu citarea părţilor, în modul prevăzut de prezentul cod. Prezența agentului constatator sau, după caz, a procurorului, în cazul în care acesta este parte în cauza contravențională, la ședința de judecare a cauzei contravenționale este obligatorie. Absența agentului constatator sau, după caz, a procurorului, citați în conformitate cu legislația, fără motiv întemeiat şi fără înştiinţarea prealabilă a instanței, nu împiedică judecarea cauzei contravenționale şi permite aplicarea acestuia a unei amenzi judiciare de către instanța de judecată, în conformitate cu art. 201 din Codul de procedură penală. Neprezentarea în şedinţă a

făptuitorului sau a victimei, legal citate, fără motive întemeiate nu împiedică judecarea cauzei contravenţionale.

Astfel, instanţa de judecată a dispus examinarea cauzei contravenționale în lipsa agentului constatator Lișman Valeriu și a contravenientei Pisari Ana.

Examinând şi analizând în totalitatea lor materialele cauzei contravenţionale, instanţa de judecată, reţine dovedită fata contravențională în acțiunile contravenientei Pisari Ana, iar propunerea agentului constatator Lișman Valeriu, cu privire la sancționarea ultimei în baza art. 63 alin. (1) Cod contravențional, ca fiind una întemeiată şi pasibilă de a fi admisă, reieşind din următoarele considerente:

Art. 5 alin. (1) Cod contravenţional stipulează, că nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvîrşirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale decît în conformitate cu legea contravenţională.

Art. 7 Cod contravenţional indică expres, că persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Art. 8 alin. (1), (2) Cod contravenţional stipulează, că persoana este supusă răspunderii contravenţionale numai pentru fapte săvîrşite cu vinovăţie. (2) Este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvîrşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

Art. 10 alin. (1) Cod contravenţional prevede, că constituie contravenţie fapta - acţiunea sau inacţiunea - ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracţiunea, săvîrşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.

Conform art. 374 alin. (2), (21), (3) Cod contravenţional, procesul contravenţional este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părţilor şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligaţii, avînd ca scop constatarea contravenţiei, examinarea şi soluţionarea cauzei contravenţionale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvîrşirea contravenţiei. (21) Procesul contravenţional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvîrşirea contravenţiei. (3) Procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Potrivit art. 375 alin. (1) - (3) Cod contravenţional, persoana acuzată de săvîrşirea unei contravenţii se consideră nevinovată atîta timp cît vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. (2) Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa. (3) Concluziile despre vinovăţia persoanei în săvîrşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.

Art. 378 alin. (1) - (3) Cod contravenţional stipulează expres, că în procesul contravenţional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională este obligată să asigure părţilor şi altor participanţi la proces deplina exercitare a drepturilor procesuale în condiţiile prezentului cod. (2) Pe parcursul procesului contravenţional, părţile au dreptul să fie asistate de un apărător (avocat). (3) În momentul pornirii procesului contravenţional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională este obligată să aducă la cunoştinţa persoanei pasibile de răspundere contravenţională dreptul ei de a fi asistată de un apărător.

Art. 381 alin. (1) Cod contravenţional, orice persoană are dreptul la satisfacţia efectivă din partea instanţei de judecată competente împotriva actelor care violează drepturile, libertăţile şi interesele sale legitime.

Potrivit art. 393 alin. (1), lit. a)-d) Cod contravenţional, sînt competente să soluţioneze cauzele contravenţionale: a) instanţa de judecată; b) procurorul; c) comisia administrativă; d) agentul constatator (organele de specialitate specificate la art.400- 42312).

În conformitate cu art. 458 Cod Contravențional, examinînd cauza contravențională, instanţa de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravenţional, existența circumstanțelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancționării şi, după caz, caracterul sancțiunii contravenţionaleşi alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei, iar potrivit art. 394 alin. (2) şi art. 460 Cod Contravenţional, instanţa de judecată hotărăște asupra cauzei contravenţionale prin hotărîre supra aspectelor faptic şi juridic ale cauzei.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod contravențional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

Potrivit art. 442 alin. (1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

În conformitate cu art. 443 alin. (1) Cod contravețional, procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde: data (ziua, luna, anul), ora şi locul încheierii; calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorităţii pe care o reprezintă; numele, prenumele, domiciliul, ocupaţia persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din buletinul ei de identitate sau, după caz, din alt act care stabileşte identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; fapta contravenţională, locul şi timpul săvîrşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie; încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei; aducerea la cunoştinţa persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional şi a victimei a drepturilor şi obligaţiilor lor prevăzute la art.384 şi 387; obiecţiile şi probele pe care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional le aduce în apărarea sa, precum şi obiecţiile şi probele victimei; informații despre instituția bancară şi despre modul de plată a amenzii.

Potrivit art. 445 Cod contravențional, (1) Neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a mențiunilor privind numele, prenumele și funcția agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria și numărul actului de identitate și numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii și a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei

contravenţionale săvîrșite și a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal. (2) Celelalte încălcări ale art. 443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție doar în cazul în care acestea afectează în mod esențial fondul cauzei.

Verificând conţinutul procesului-verbal contravenţional nr. MAI06 435367 din 15.12.2024, întocmit în privinţa lui Pisari Ana, instanţa reţine, că acesta cuprinde data (ziua, luna, anul) şi locul încheierii, fapta contravenţională, locul şi timpul săvîrşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei. Procesul a fost întocmit în prezența făptuitorului, aceasta l-a semnat, careva obiecții nu a înaintat.

Prin urmare, instanța nu a stabilit careva neconsemnări în procesul-verbal întocmit în privința lui Pisari Ana, care să afectează substanţial conţinutul său și să servească ca temeiuri de declarare a nulității acestuia.

Art. 63 alin. (1) prevede neîndeplinirea obligaţiilor de întreţinere, de educare şi de instruire a copilului, adică neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către părinţi sau de către persoanele care îi înlocuiesc a obligaţiilor de întreţinere, de educare şi de instruire a copilului se sancționează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 15 la 25 de ore.

Vinovăția lui Pisari Ana în comiterea faptelor prevăzute de art. 63 alin. (1) Cod Contravenţional se demonstrează prin materialele anexate la procesul-verbal de contravenție și anume:

- *procesul-verbal cu privire la contravenţie nr. MAI06 435367*, întocmit la 16.12.2024 de către agentul constatator Lișman Valeriu, prin care a fost individualizate faptele ilicite, identificat făptuitorul, data, timpul şi circumstanţele exacte în care a fost comise (f.d. 5);

- *proces-verbal de audiere a victimei din 11.12.2024*, prin care a fost audiată victima Marținchevici Lilia (f.d. 8);

- *proces-verbal de audiere a martorului din 11.12.2024*, prin care a fost audiat martorul Sîbii Aliona (f.d. 10);

- *fișa de sesizare a cazului suspect de violență, neglijare, exploatare și trafic al copilului nr. 14 din 14.10.2024, expeditor - Sîbii Aliona* (f.d. 11);

- *fișa de sesizare a cazului suspect de violență, neglijare, exploatare și trafic al copilului nr. 53 din 10.12.2024, expeditor – Lișman Valeriu* (f.d. 12);

- *fișa de caracterizare psihopedagogică a elevului* (f.d. 13);

- *declarația minorului Pisari Mihail din 15.12.2024* (f.d. 15);

- *proces-verbal de audiere a persoanei în privința căreia a fost pornit proces contrsavențional din 15.12.2024*, prin care a fost audiată contravenienta Pisari Ana (f.d. 17).

Instanţa de judecată, examinând în cumul totalitatea probelor administrate şi apreciindu-le în conformitate cu art. 425 Cod contravenţional din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei şi utilităţii, ajunge la concluzia, că acţiunile contravenientei Pisari Ana întrunesc componenţa contravenţiei prevăzute de art. 63 alin. (1) Cod contravenţional, după indicii neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către părinţi sau de către persoanele care îi înlocuiesc a obligaţiilor de întreţinere, de educare şi de instruire a copilului.

Instanţa nu reţine, ca având relevanţă la stabilirea sancțiunii contravenţionale conform art. 42, 43 Cod contravenţional, careva circumstanţe agravante sau atenuante.

Din aceste considerente şi având în vedere personalitatea contravenientei, instanţa de judecată consideră necesar de aplicat în privinţa contravenientei Pisari Ana sancţiunea minimă prevăzută de art. 63 alin. (1) Cod contravenţional sub formă de amendă în mărime de 9 (nouă) unități convenționale, echivalentul la 450 (patru sute cincizeci) lei.

Instanţa de judecată consideră necesar de a explica contravenientei Pisari Ana, că în conformitate cu art. 34 alin. (3) Cod contravenţional, este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale. În acest caz, se consideră că sancţiunea amenzii este executată integral.

În corespundere cu prevederile art.art. 34, 452, 455 alin. (3), 460, 462, 465 alin. (1) și 468 alin. (1) Cod contravențional, instanța de judecată ,-

H O T Ă R Ă Ș T E:

Pisari Ana, se recunoaște vinovată de comiterea contravenției, prevăzute de art. 63 alin. (1) Cod contravențional cu aplicarea sancțiunii contravenționale sub formă de amendă în mătime de 9 (nouă) unități convenționale echivalentul la 450 (patru sute cincizeci) lei.

Se explică lui Pisari Ana că conform prevederilor art. 34 alin. (3) Cod contravențional este în drept să achite jumătate din amenda stabilită, dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a hotărîrii de aplicare a sancțiunii contravenționale. În acest caz se consideră, că sancțiunea amenzii este executată integral.

Hotărîrea este cu drept de recurs la Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Criuleni, sediul Dubăsari.

Preşedintele şedinţei, judecător **Nicolae Chirilov**